

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2021/1809

(2021. gada 13. oktobris),

ar kuru groza Īstenošanas regulu (ES) 2020/1191, ar ko ievieš pasākumus ar mērķi novērst tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (ToBRFV) ieviešanu un izplatīšanos Savienībā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 30. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) ⁽²⁾, un jo īpaši tās 22. panta 3. punktu un 52. pantu,

tā kā:

- (1) Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2020/1191 ⁽³⁾ ir izklāstīti pasākumi *Solanum lycopersicum* L. un *Capsicum* spp. stādāmo augu ieviešanai un pārvietošanai Savienībā. Minētās regulas īstenošanā gūtā pieredze rāda, ka minēto pasākumu darbības jomā būtu jāiekļauj arī *Solanum lycopersicum* L. hibrīdi, jo šie hibrīdi arī ir uzņēmīgi pret tomātu augļu brūnplankumainības vīrusu (ToBRFV) ("norādītais kaitīgais organisms").
- (2) Lai pienācīgi pārvaldītu augu veselības risku un piemērotu nepieciešamos pasākumus visriskantākajam augu materiālam, "norādīto stādāmo augu" definīciju ir lietderīgi aizstāt ar "norādīto augu" definīciju, kas aptver visus *Solanum lycopersicum* L. un tā hibrīdu augus un visus *Capsicum* spp. augus, kā arī tos augus, kurus nav paredzēts pārstādīt, ja vien nav norādīts citādi. No definīcijas būtu jāizslēdz norādītās sēklas un norādītie augļi, attiecībā uz kuriem pastāv īpašas definīcijas. Tomēr minētās definīcijas būtu attiecīgi jāgroza, lai iekļautu *Solanum lycopersicum* L. hibrīdus.
- (3) Kopš Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 pieņemšanas Komisijas 2020. un 2021. gadā veiktās revīzijas liecina, ka izskaušanas pasākumu īstenošana nav bijusi konsekventa. Tādēļ ir jāievieš īpaši noteikumi par norobežotu teritoriju izveidi un pasākumiem, kas tajās jāveic. Šajos noteikumos būtu arī jānošķir fiziski aizsargātas ražošanas vietas no citām ražošanas vietām, jo tām ir atšķirīgs fitosanitārais risks.

⁽¹⁾ OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.

⁽²⁾ OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.

⁽³⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1191 (2020. gada 11. augusts), ar ko ievieš pasākumus ar mērķi novērst tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (ToBRFV) ieviešanu un izplatīšanos Savienībā un atceļ Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/1615 (OV L 262, 12.8.2020., 6. lpp.).

- (4) Būtu jāprecizē, ka mātesaugu testēšana jāveic iespējami īsi pirms augļu novākšanas, jo pieredze, kas gūta kopš Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 pieņemšanas, liecina, ka tā jārikojas, lai nodrošinātu, ka augļi, no kuriem tiek ekstrahētas sēklas, ir brīvi no norādītā kaitīgā organisma.
- (5) Augu veselības pārbaudēs, kas veiktas, pamatojoties uz Īstenošanas regulu (ES) 2020/1191, dalībvalstis ir konstatējušas lielu skaitu inficētu sūtījumu, kuru izcelsme ir Ķīnā un Izraēlā. Šā iemesla dēļ un pamatojoties uz atšķirīgo aizturēšanas gadījumu skaitu, kas kopš 2020. gada reģistrēts Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmā (TRACES) (*), importējot šos sūtījumus, pārbaudžu biežums būtu jāpalielina līdz 50 % Izraēlas izcelsmes sēklām vai stādāmajiem augiem un līdz 100 % Ķīnas izcelsmes sēklām.
- (6) Lai būtu laiks pārbaudīt jauno pasākumu īstenošanu un nodrošināt Savienības teritorijas nepārtrauktu aizsardzību pret norādītā kaitīgā organisma ieviešanu un izplatīšanos, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 piemērošanas periods būtu jāpagarina līdz 2023. gada 31. maijam.
- (7) Tā kā “norādīto stādāmo augu” definīcija tiek aizstāta ar “norādīto augu” definīciju, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 pielikumā ir jāizdara dažas attiecīgas izmaiņas.
- (8) Tādēļ Īstenošanas regula (ES) 2020/1191 būtu attiecīgi jāgroza.
- (9) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2020/1191

Īstenošana regulu (ES) 2020/1191 groza šādi:

1) regulas 1. panta b), c) un d) punktu aizstāj ar šādiem:

- “b) “norādītie augi” ir *Solanum lycopersicum* L. un tā hibrīdu augi un *Capsicum* spp. augi, izņemot norādītās sēklas un norādītos augļus;
- c) “norādītās sēklas” ir *Solanum lycopersicum* L. un tā hibrīdu sēklas un *Capsicum* spp. sēklas;
- d) “norādītie augļi” ir *Solanum lycopersicum* L. un tā hibrīdu augļi un *Capsicum* spp. augļi.”;

2) regulas 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

Pasākumi saistībā ar norādītā kaitīgā organisma apstiprināto klātbūtni

1. Ja kādas dalībvalsts teritorijā ir oficiāli apstiprināta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne vai aizdomas par tā klātbūtni, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi norādītā kaitīgā organisma izskaušanai saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 17. pantu.

Turklāt minētā kompetentā iestāde veic šā panta 2. un 3. punktā noteiktos pasākumus, ja vien attiecībā uz norādīto kaitīgo organismu nav izpildīti Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 4. punkta nosacījumi.

(*) https://ec.europa.eu/food/animals/traces_en

2. Kompetentā iestāde nekavējoties izveido norobežotu teritoriju šādi:

- a) ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir konstatēta fiziski aizsargātās ražošanas vietās, norobežotajā teritorijā ietilpst vismaz tā ražošanas vieta, kurā ir konstatēts norādītais kaitīgais organisms;
- b) ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir konstatēta citās ražošanas vietās, kas nav minētas a) apakšpunktā, norobežotajā teritorijā ietilpst:
 - i) invadētā zona, kurā ir vismaz tā ražošanas vieta, kurā konstatēta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne;
 - ii) buferzona, kas ir vismaz 30 m ap invadēto zonu.

3. Norobežotajā teritorijā kompetentā iestāde vai profesionālais operators kompetentās iestādes oficiālā uzraudzībā:

- a) ražošanas vietās, kas paredzētas norādīto stādāmo augu ražošanai vai norādīto sēklu ražošanai:
 - i) nekavējoties aizvāc un iznīcina visas inficētās norādīto stādāmo augu partijas un attiecīgā gadījumā no šīm partijām iegūtās norādītās sēklas. Aizvākšanu un iznīcināšanu veic tādā veidā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanās risku;
 - ii) attiecībā uz darbiniekiem, ražošanas vietas konstrukcijām, darbarīkiem un mehānismiem, materiāliem un transportlīdzekļiem piemēro īpašus higiēnas pasākumus, lai novērstu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanos uz citām ražošanas vietām esošajām partijām un norādīto augu secīgām kultūrām vai uz citām ražošanas vietām;
 - iii) iznīcina vai apstrādā augšanas substrātu vismaz ražas sezonas beigās tādā veidā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku;
- b) ražošanas vietās, kas paredzētas norādīto augļu ražošanai:
 - i) aizvāc un iznīcina visus norādītos augus no ražošanas vietas vismaz ražas sezonas beigās. Aizvākšanu veic tādā veidā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku;
 - ii) attiecībā uz darbiniekiem, ražošanas vietas konstrukcijām, darbarīkiem un mehānismiem, materiāliem un augļu iepakojšanas un transportēšanas līdzekļiem piemēro īpašus higiēnas pasākumus, lai novērstu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanos uz norādīto augu secīgām kultūrām vai uz citām ražošanas vietām;
 - iii) iznīcina vai apstrādā augšanas substrātu vismaz ražas sezonas beigās tādā veidā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku.

4. Kompetentās iestādes var atcelt norobežotās teritorijas statusu un izbeigt attiecīgos izskaušanas pasākumus, ja pēc norādīto secīgas kultūras augu paraugu ņemšanas un testēšanas attiecīgajā vietā vismaz sešus mēnešus pēc šo augu stādīšanas nav konstatēta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne.”;

3) regulas 7. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) kompetentā iestāde vai profesionāli operatori šādas iestādes oficiālā uzraudzībā no šādām sēklām vai to mātesaugiem ir ņēmuši paraugus un veikuši to testēšanu, lai noskaidrotu norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, un šādos testos konstatēts, ka norādītās sēklas vai to mātesaugi ir brīvi no norādītā kaitīgā organisma. Mātesaugu testēšanai paraugus ņem iespējami īsi pirms pirmās augļu novākšanas.

Ja pastāv aizdomas par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, minēto paraugu ņemšanu un testēšanu veic tikai kompetentās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.”;

4) regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:

“ii) no attiecīgajām norādītajām sēklām vai attiecīgo norādīto sēklu mātesaugiem ir oficiāli ņemti paraugi un veikta to testēšana attiecībā uz norādīto kaitīgo organismu, kā izklāstīts pielikumā, un šādos testos konstatēts, ka attiecīgās norādītās sēklas vai attiecīgo norādīto sēklu mātesaugi ir brīvi no norādītā kaitīgā organisma.

Mātesaugu testēšanai paraugus ņem iespējami īsi pirms pirmās augļu novākšanas;”;

5) regulas 10. pantu aizstāj ar šādu:

“10. pants

Oficiālās kontrolpārbaudes, ievedot Savienībā

Kompetentā iestāde ņem paraugus un tos testē ne mazāk kā 20 % no norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumiem, kā noteikts šīs regulas pielikumā, tajos robežkontroles punktos, caur kuriem tos pirmo reizi ieved Savienībā, vai kontrolpunktā, kā minēts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/2123 (*).

Norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumiem, kuru izcelsme ir Izraēlā, paraugu ņemšanas un testēšanas apjoms ir 50 %, bet Ķīnas izcelsmes norādīto sēklu sūtījumiem – 100 %.

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/2123 (2019. gada 10. oktobris), ar ko attiecībā uz noteikumiem par to, kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem identitātes un fiziskās kontrolpārbaudes noteiktām precēm var veikt kontrolpunktos un dokumentu kontrolpārbaudes – attālināti no robežkontroles punktiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (OV L 321, 12.12.2019., 64. lpp.).”;

6) regulas 12. pantā datumu “2022. gada 31. maijam” aizstāj ar “2023. gada 31. maijam”;

7) pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 13. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Paraugu ņemšanas shēmas norādītajiem augiem, kuri nav tādu *Capsicum* spp. šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu

Norādītajiem augiem, kuri nav tādu *Capsicum* spp. šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, katrā ražošanas vietā no katras šķirnes ievāc 200 lapas, vēlams – augu augšpusē esošās jaunās lapas.

Ja augiem ir simptomi, paraugus testēšanai ņem vismaz no 3 lapām ar simptomiem.”;

2) pielikuma 4. punkta virsrakstu un ievadteikumu aizstāj ar šādu:

“4. Testēšanas metodes norādītā kaitīgā organisma atklāšanai un noteikšanai uz norādītajiem augiem, kuri nav tādu *Capsicum* spp. šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un uz norādītajiem augļiem

Lai uz norādītajiem augiem, kuri nav tādu *Capsicum* spp. šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un uz norādītajiem augļiem atklātu norādīto kaitīgo organismu, izmanto kādu no turpmāk minētajām testēšanas metodēm:”.
